

Okrog nas

Nad 13.000 državljanov je pozdravilo
bojno zastavo na partizanskem pohodu

Dva dogodka sta te dni vzbudila večje zanimanje po svetu. Ameriška republika stranka, ki igra skorajda 20 let vloge opozicije, je na svojem kongresu izvolila kot kandidata na letošnjih predsedniških volitvah generala Eisenhowerja, bivšega vrhovnega poveljnika oboroženih sil Atlantskega pakta. Nekaj pred tem so vlade ZDA, Velike Britanije in Francije izročile svoj odgovor glede bodočnosti Nemčije remeljski vladi.

Prvi dogodek je pomemben predvsem zaradi tega, ker je zmagal nad svojim tekmečem, senatorjem Taltom, mož, ki bo s svojo popularnostjo na jesenskih volitvah pritegnil tudi večje število ameriških demokratov in tako imenovanih »nevtralcev«. Pravih republikancev je namreč v ZDA zelo malo. Zgodilo bi se torej spet lahko, da bi na volitvah zmagali demokrati.

Na Zahodu so sprejeli izvolitev generala Eisenhowerja dokaj ugodno, ker se glede bodoče zunanje politike ZDA v celoti strinja s Trumanom, t. j. z doseženo uradno ameriško politiko. Glede notranjih vprašanj pa je general Eisenhower seve bolj konservativen. Tako si n. pr. prav nič ne želi vmešavanja države v privatno iniciativo, pa tudi kar zadeva socialne zaščite delavstva in podpore sindikatov ne gre izven okvira splošnoameriških načel pravičnosti v duhu poimovanja zahodne demokracije. V bistvu torej ni razlik med njim in Taltom, tvorcem znanega protidelavskega Taft-Hartleyevega zakona.

Eisenhower se zavzema za gospodarsko in vojaško pomoč Evropi in za tesno sodelovanje ZDA z Organizacijo Združenih narodov. To so vsakokrat stvari, ki Zahodu odgovarjajo. Resnica pa je tudi, da je zunanje-politični program republikanske stranke sestavljen Foster Dulles, ki podpira Taltove težnje po čim večji pomoči silam, ki se na daljnem Vzhodu bore proti LR Kitajski. Četudi naj bi predstavljal program stranke spoznam med nasprotimi si gledišči, se bo moral general Eisenhower, v kolikor zmaga na volitvah v jeseni, ravnati po njem, ne pa po svojih osebnih nagibih in načelih. Ameriški demokrati pa bodo morali v svojih predvolilnih prizadevanjih upoštevati te slabosti ter jih prikazovati onim demokratom, ki se sicer zavzemajo za Eisenhowerja.

Zahodni odgovor sovjetski vladi ne vsebuje nič novega. Zahodne sile priporočajo najprej sestanke »štirih«, na katerem bi določili nevtraln komisijsko, ki bi raziskala možnosti za demokratične, vsenemške volitve v obeh zasledbenih delih. In šele, ko bi komisija ugodno izvršila svojo nalogo, bi na novem sestanku pogajanja »štirih« nadaljevali. Obsegala bi pred vsem volitve in pa funkcije poznejše vsenemške vlade.

Toda še vedno ni sporazuma glede bodoče vloge Nemčije. ZSSR kot pristaš popolnoma nevtralne Nemčije brez dvojnega ne bo pristala na to, da bi se bodoča Nemčija povezovala s sosedi v kakršne koli pakte. Zahod na drugi strani odbija sovjetsko zahtevo, da naj ima Nemčija lastno nacionalno vojsko. Sovjetsko zamisel do neke mere podpirajo zahodnonemški socialdemokrati in nekateri ostale skupine opozicije, ker pač bolj odgovarjajo sedanjim nemškim potrebam (»Iskrenosti«). Kremlja pri tem ne upoštevajo! Predsednik dr. Adenauer, ki načeluje demokratičanski stranki, bo zategadelj moral storiti vse, da pridobi bonaski parlament za svojo in s tem tudi zahodno zamisel.

Grška delegacija je še vedno gost naše zvezne vlade. Dokazi o zblizanju med obema državama so vse bolj vidni. O njih govorijo izjave grških gostov, o njih pa govorijo tudi izjave maršala Tita ob svečanem sprejemu, ko je med drugim dejal, da sili skupna nevarnost Jugoslavijo in Grčijo k skupnim ukrepom za ohranitev miru na Balkanu ter za neodvisnost in varnost obeh držav. Da veljajo te besede napadalnim komintormističnim sosedom, ni treba posebej omenjati. Kar se teh tve, bi se raj ustavili pri vse češjih pobegih v našo državo. Pred dnevi sta z letalom priletela dva romunska letalca ter s svojimi izpovedmi ponovno potrdila resnico o protijugoslovanskih namenih sosednjih komintormističnih vlad ter o nasilju, ki vlada v teh državah. Izbrala sta si kljub smrti nevarnosti kakor že mnogi pred njima pot v svobodo. Toda bežniški dotok je močan tudi iz Albanije, Bolgarije in Madžarske. Tako je n. pr. doslej pritežalo k nam nad 4000 albanških državljanov, med njimi tudi cele družine. Zvest, da se njih domovina vse bolj upleta v nesramno izkoriščanje sovjetskih oblastnežev in domačih pritepnikov, je vse močnejša in je ne morejo prepričati še take grožnje.

Po daljšem presledku so pogajanja v Panmudžonu spet zaživela. Američani

Strmec, 18. julija (SV). Danes zjutraj ob 0,2 uri je predala tukaj ob hudem nallivu in po uspešnem napadu na zasede partizanska patrulja ptujskega okraja bojno zastavo patrulji iz celjskega okraja in s tem uspešno zaključila letošnje tradicionalno partizansko štafeto v počastitev praznika vstaje slovenskega ljudstva — 22. julija. Množično pričakanje in sprejem patrulj v raznih krajih med Pavlovci in Stopercami, obiski in obdaritve partizanskih družin, zborovanja, mitingi in patrolne bojne akcije so bile manifestacija patriotične in borbene zavesti ter obrambne pripravljenosti slovenskega naroda iz severovzhodnega dela Slovenije. Letošnja politična in borbena vzgojna partizanska spominska akcija je tako dosegla svoj politični namen, saj je vzbudila množico k svečani proslavi največjega zgodovinskega slovenskega narodnega praznika.

V Pavlovcih smo prevzeli bojno zastavo

V Pavlovcih je bil svečan prevzem bojne zastave, ki jo je prinesla na okrajno mejo patrulja ljutomerskega okraja. Predhodna obrambna akcija ob sodelovanju okrog 400 pripadnikov ZB NOV, predvojaške vzgoje ter zaščitnih organizacij (PAZ, gasilci itd.) pred številnim ljudstvom je bila za patruljo iz ljutomerskega okraja močna zadnja preizkušnja napadalnih sposobnosti in pripravljenosti na odpor. Bojna zastava je bila predana na zelo svečan način. Godba iz Ormoža je zaigrala himno. Predsednik MLO tov. Kojc Miha je v govoru nad tisočglavi množici prikazal velik pomen vsakoletnega praznovanja slovenskega narodnega praznika — 22. julija — dneva vstaje in poudaril, da je danes prav tako važno praznovanje tega praznika kot je bilo v času vojne važno sodelovanje širokih ljudskih množic v vstaji proti okupatorju. Praznovanje dneva vstaje — 22. julija — je manifestacija visoke patriotične zavesti našega delovnega ljudstva, ki je vedno pripravljeno vstati k odporu proti vsakomur, ki bi hotel od koder koli ogroziti našo svobodo in neodvisnost. Po končanih govorih, aplavzih in vzklikih Titu, Partiji, JLA in PRAZNIKU VSTAJE je bojno zastavo prevzel zastavonoša s častno stražo.

V Ormožu je bil mimohod

Pot patrulje iz Pavlove in vdor v Ormož ni bila lahka stvar. Potrebno je bilo premagati obrambo Ormoža, ki je bila vojaško odlično pripravljena. Na ormoškem trgu je čakala zbrana številna množica na prihod patrulje z bojno zastavo na čelu ter je gledala parado vseh operativnih in zaščitnih enot. Na mitingu je govoril tov. Predanič Jože ter je v svojem govoru spomnil vse udeležence na leta borbe slovenskega naroda proti okupatorju in domačim izdajalcem, na leta zmag partizanskih enot pod vodstvom KPJ na vseh bojnih poljih in bojiščih ter na uspehe partizanskih akcij pri Ormožu, v Halozah in ostalih predelih ptujskega okraja. Iz manifestativnega in borbenega razpoloženja množice se je odražala močna patriotična zavest ljudstva iz tega predela ptujskega okraja, ki je tudi ob prazniku vstaje dokazalo, da se zaveda največjih dni svoje slavne zgodovine. Tudi drugi govornik je izzval val navdušenja in odobravanja.

Pohod v Zavrč je bil težak

Na poti proti Zavrču je morala patrulja prebroditi več ovir ter končno s čolni prepluti Dravo ter se na drugi strani prebiti skozi utrjeni obrambni položaj Zavrčanov, ga zasesti in pozneje predati bojno zastavo završki patrulji. Tudi v Zavrču je številna množica pričakala patruljo z bojno zastavo in z njo ostala na mitingu s programom. Po nagovoru tov. Majcenoviča in tov. Predaniča o političnem pomenu partizanskih tradicionalnih pohodov je bilo pravo partizansko rajanje. Igra in miting sta bila na prostem. Godbi iz Ormoža in Zavrča sta igrali narodne in partizanske pesmi

so nastopili s predlogi glede zamenjave ujetnikov, ki so bili za severno delegacijo sprejemljivi. Toda grozi spet za stoj! Sedaj je n. pr. Pekin obtožil Združeno poveljstvo, da je bombardiralo mandžursko mesto Antung. Če k temu še dodamo obtožbe zaradi bombardiranja hidrocentral ob reki Jalu, je precej jasno, da bodo optimistične želje o skorajšnjem premirju na Koreji kaj kmalu splahnele.

Partizanski obiski starih borcev tudi na poti proti Majšperku

Patrulja iz Podlehniku je morala kmalu dalje proti Majšperku. Od Pavlovca do sem se je v patrulji menjalo šest moštev, ki so prenesla zastavo čez svoje področje. Moštvo iz Podlehniku, kateremu so bili priključeni tudi par-

Zanimivo je bilo poslušati razgovore, kako je bilo, ko so se v Halozah prebajale partizanske patrulje skozi fašistične zasede, obroče in položaje. Danes smo srečni, ko lahko svobodni in neodvisni obujemo na vse to častne spomine in ko nam je praznovanje 22. julija le spodbuda za nadaljnjo pripravljenost braniti vsak košček naše domovine in vsakega našega državljana pred nasiljem, kogarkoli izven naših meja. Ob 3. uri zjutraj se je nadaljeval pohod patrulje iz Zavrča proti Cirkulanam.

V Cirkulanah ob grobu talcev

Tudi v Cirkulanah je bilo okrog 200 mož pripravljeno za obrambo. Po težki in živahni napadalni akciji se je patrulja in množica podala h grobu talcev, kjer so s salkami in enominutnim molkom počastili spomin na žrtve fašističnega nasilja. Tov. Bračič Mirko je v govoru poudaril važnost borbe slovenskega naroda pod vodstvom KPJ za osvoboditev izpod fašistične okupacije in izkoriščanja tujih in domačih kapitalistov ob sodelovanju in opori večine zavednega ljudstva, o povojni obnovi našega gospodarstva, o graditvi, izpopolnjevanju in reorganizaciji ter debirokratizaciji državnega aparata, o ljudski oblasti, ki se je že med vojno in po osvoboditvi z vso resnostjo lotila tudi reševanja problemov haloškega ljudstva, kateremu tudi pripada lepše in boljše življenje. Z veliko udeležbo so vinogradniki in vinoradniški delavci iz okolških vinorodnih hribov dokazali, da je praznik vstaje — 22. julij — njihov praznik in da so veseli obiska partizanskih borcev, ki so partizanske družine obdarili ter z njimi obnovili tesne stike za bodoče tesnejše sodelovanje.

V Leskovcu so se dobro pripravili

Na poti proti Leskovcu je bilo tudi obiskanih in obdarjenih več partizanskih družin. Patrulja iz Cirkulan je zadelala tod na manjše zasede, ki jih je premagala in končno zavzela Leskovec. Ljudstvo iz Leskovca se je pripravilo na čas prihoda patrulje kot na največji praznik s slavaloki, okrasitvami in parolami ter godbo. V treh govorih je bil prikazan častni delež ljudstva iz tega dela Haloz za osvoboditev naše domovine. Obiski in obdaritve partizanskih družin so najzgovornejši dokaz medsebojnega življenjskega povezovanja borcev iz NOV in ljudstvom ter stalne pripravljenosti na enake žrtve in pomoč v slučaju poskusa vsake agresije nad našo domovino. Obiskane in obdarovane družine so bile vesele tega obiska, ki so ga že prejšnja leta pogrešale.

V Podlehniku je trajal partizanski miting ves popoldan

Kot do Leskovca je tudi dalje patrulja nadaljevala pohod po partizanskih poteh proti Podlehniku, medtem ko je ljudstvo iz Leskovca še pozno v noč nadaljevalo partizanski miting. Prodor do Podlehniku ni bil lahek. Močne utrdbe na podlehniških vinogradniških terasah so bile občutna ovira pri prodiranju v Podlehnik. Na dvorišču državnega posestva je bilo zbranega mnogo haloškega ljudstva. Tov. Belšak Franc je kot domačin in partizanski borec v teh krajih govoril zbrani množici, jo spomnil na čase, ko so fašisti preganjali vsakega rodoljuba in njegovo družino ter cele vasi, kjer so se pojavili partizani. Pozval je vinogradnike in vinoradniške delavce, naj s tako visoko zavestjo praznujejo dan vstaje slovenskega naroda kot so mnoge družine zavestno in odločno podpirale borbe NOV v najtežjih dneh naše zgodovine. Po govoru je tov. Belšaka nagovorila v kratkem pionirka in mu izročila v pozdrav šopek. Po govorih so mladinci zaplesali narodne plesne. Partizansko rajanje je po programu trajalo celo popoldne pozno v noč v svečanem razpoloženju

tizani iz celega okraja, je preneslo bojno zastavo preko ovir in zased do Majšperka. To je bila najtežja pot vseh patrulj glede na hribovitost terena. Spotoma je ta patrulja, razdeljena v tri grupe in različne smeri, obiskala partizanske družine, ki so bile zelo vesele in počaščene s tem dolgo pričakovanim obiskom. Svojim partizanskim gostom so potrdile, da bi bile v bodočnosti prav tako pripravljene pomagati v borbi proti sovražnikom, kakor so v času NOV. Ponoči ob pol 10. uri so zopet strnjene grupe napadle obrambo Majšperka in ga končno po težki borbi tudi zavzele. Predaja zastave patrulji iz Majšperka je bila tudi tukaj ob zvokih godbe na pihala v navzočnosti velikega števila ljudi iz Majšperka in okolice, ki so se tudi udeležili mitinga v sindikalni dvorani, kjer sta govorila tov. Medved in tov. Franc Belšak. Z vzkliki Titu, Partiji, JLA in Prazniku vstaje so tudi v Majšperku prekinjali govornika.

Zjutraj ob 2. uri so prevzeli bojno zastavo sosedje

Ob pol 24. uri je patrulja krenila na zadnji pohod, na mejo ptujsko-celjskega

okraja pri Rogatcu. Po težkem pohodu čez hribe, v temi in dežju, do niti premočena patrulja je končno zavzela v borbi vrh Strmec. Ob 2. uri ponoči je bila patrulja iz celjskega okraja svečano izročena bojna zastava in to pri kmetu Bosmanu v Strmcu, da jo ponese dalje proti jugu, v Ljubljano, kamor bo prispela do 22. julija.

Od začetka do konca pohoda patrulj čez ptujski okraj je bojno zastavo pozdravilo nad 13.000 ljudi s podeželja in s tem dokazalo, da spoštuje in vzdržuje svoj praznik vstaje ter da je razumelo politični in obrambnovzgojni namen letošnjega pohoda. Tako udeležba in praznovanje Dneva vstaje je odraz visoke patriotične zavesti in uspehov nenehnega političnega dela KP in množičnih organizacij pred, med in po vojni, kakor tudi odraz zavesti slovenskega naroda, ki živi svobodno v svoji socialistični domovini in hoče tako tudi ohraniti pred vsakomur, ki bi jo ogrožal.

Zadružniki KZ Marjeta najraje prepuščajo odgovornost in odločanje odboru KZ

Marjeta, 14. julija (LP). Na večerajšnjem zboru zadružnikov Kmetijske zadruge Marjeta se je pokazala občutna navezanost kmetovalcev na KZ in na številna gospodarska vprašanja, ki jih bodo rešili s pomočjo zadružnega gospodarjenja pod novimi gospodarskimi pogoji.

Cevraj je prišlo na zbor zadružnikov le polovico članstva. Je zbor opravljal vsaj del svoje naloge. Kot običajno, so se tudi tokrat člani KZ zadržali na manjšem številu skupnih vprašanj, jih deloma tudi rešili, ostalo pa prepuščili iznajdljivosti upravnega in nadzornega odbora in poznejšim zborom zadružnikov.

Osrednje vprašanje tega zbora so bile zgube prejšnjih odborov ter uslužbencev poslovalnic in letošnji polletni uspeh. Vse članje je zanimalo, kako je v prvem polletju gospodaril novi odbor, ki ga v nasprotju s prejšnjimi odbori tvori večina manjši poselniki, ki so ob izvolitvi obljubili članstvu, da bodo boljše gospodarili od svojih predhodnikov. In res. Namesto običajne zgube, je uspelo upravnemu odboru in uslužbencem s pomočjo članov z dobrim gospodarjenjem in varčevanjem prigrisodati 361.000 din dobička, s čimer je krit večji del lanske letne izgube v znesku 420.000 din. V zavesti, da bo bodoče delo trgovskega in živinorejskega oddelka posvečeno bodočnosti, ne pa preteklosti kot dosedanje, so bile navzočnim članom prikazane skupne koristi uspešnega dela zadruge, v kateri bodo ostali res samo tisti člani, ki imajo voljo gospodariti po principih modernega kmetijstva in ki se bodo v svojem prizadevanju navezovali na svojo zadružno organizacijo in njene odseke. V diskusiji, ki je sledila poročilu o polletnem delu in referatu delegata OZK se je videlo, da se kmetovalci postopoma otrešajo nezaupanja do prejšnjih oblik dela KZ in da se bodo sčasoma nujno gospodarsko z njo povezali ne glede na posamezne malodušneže, nezaupneže in modrovalce (primera Brodnjak), ki so znali dosedanje slabosti izrabljati za propagando proti zadrugam.

Vprašanje živinorejskega oddelka zadruge so navezali na izredno težke posledice suše in so celo predlagali, da bi KZ nabavila večje količine rdečih solj, da bi lahko živini namesto pašne in sena krmili soljeno slamo. Strinjali so se celo s predlogom, da bi živinorejski odsek poskrbel za vaški selem živine, na katerega bi povabil odkup na podjetja. Tako bi prišlo najbolj do izraza pasme goveje živine, ki jih imajo kmetovalci na področju te KZ. Olajšana prodaja in povpraševanje kupcev po tovrstni živini bo kmetovalcem najzgovornejši dokaz, da bodo morali več razmišljati o živinoreji kot so doslej.

Uspešno delo in povečane naloge KZ so privedle upravni in nadzorni odbor in večino članov do spoznanja, da ob dosedanjem kreditu, deležih in kaveji KZ ne bi mogla izpolnjevati nalog kot

bi jih morala zlasti sedaj v odkupnem času poljskih pridelkov, v kolikor bodo ti prišli na trg zaradi posledic suše in občutnega pomanjkanja. Nad 80.000 din obratnega kredita bi zdaleč ne zadostalo za odkup in takojšnje plačevanje odkupljenega blaga, zaradi česar je bilo predlagano zboru, da prediskutira predlog o povišanju deležev.

V diskusiji se je oglasilo več kmetovalcev, ki so svoje predloge utemeljili s svojimi izkušnjami in ugotovitvami pri sokmetovalcih, zlasti glede suše in njenih posledic. Pomanjkanju živinske krme je poskušala KZ doslej od pomoči z nabavo plev, vendar jih ni mogla dobiti v zadostnih količinah, zaradi česar tudi ni zadovoljila vseh kmetovalcev. Dalje preko tega vprašanja niso prišli. Nerešeno so pustili celo vprašanje povišanja deležev, tredeč da zbor zaradi prenale udeležbe ni sklepel. Posamezni diskutantje, kot n. pr. Brodnjak, so na zboru izjavili, da bodo izstopili iz KZ, na kar je tudi upravni odbor pristal, saj KZ ni toliko za vsako število članov kakor za število takih članov, ki se svojega zadružnega sodelovanja in sedanjih in bodočih koristi dobro zavedajo. Nekaj omahljivcev je ves čas članstva s svojim nerganjem zadrugi več škodovalo kot koristilo, zato jim tudi KZ ne bo delala težav pri izstopu.

Delegat OZK je udeležencem zbora predložil nujnost bodočega organiziranja prizadevanja kmetovalcev za boljše in cenejše pridelovanje, zlasti z ozirom na svetovni trg in njegovo konkurenco na podlagi mehanizacije produkcije. V zmoti živijo tisti kmetovalci, ki mislijo, da bodo sami zase laže gospodarili kot povezani s svojo KZ, ki stremi za tem da bi njeni člani prodali čimveč pridelkov in kupili čimveč strojev in orodja, ki bodo skupna, zadružna last in bodo koristili le članom. Ob teh pogojih je izstopanje posameznikov nepremišljen korak, ki bo prej ali slej pokazal svoje posledice.

Kot že večkrat, so se tudi na tem zboru udeleženci izognili odgovornosti za rešitev važnih vprašanj z raznimi izgovori, vendar v upanju, da bodo namesto njih prevzeli odgovornost za vse to člani upravnega in nadzornega odbora, ki se zavedajo, da so jim člani KZ vedno tudi naknadno odobrili, kar so dobrega storili za njihovo korist, na drugi strani pa tudi skritizirali nepremišljenost.

Sonce je tudi v nedeljo popoldne močno pripekalo in dalje sušilo že itak osmojeno in osušeno travo na pašnikih in travnikih ter sukalo koruzne liste po njivah in parilo krompirišča. Kmetovalci pa so doma v senci dalje razpravljali o tem, kako si bodo pomagali iz posledic letošnje letine in kako se bodo morali v bodoče še bolj okleniti KZ, če bodo hoteli govoriti o boljšem življenju.

Udeležite se ptujske tambole 10. avgusta t. l.

v korist »Kulturnega doma Jože Lacko«

Koloradski hrošč resno ogroža krompirišča v ptujskem okraju

Ptuj, 15. jul. (Ing. SM). Po dosedanjih ugotovitvah so okužena s koloradskim hroščem krompirišča v 22 občinah. Zaradi česar se moramo s vso resnostjo lotiti uničevanja tega nevarnega krompirjega škodljivca, ki v času rasti objeda vse listje do golih reber, včasih pa požre še listna rebra, tako da ostane polje popolnoma prazno.

Ptujski okraj je praktično vzeto že cel okužen. Hrošč je najden na najmanj 80 parcelah v vseh predelih okraja, z vestnejšim iskanjem pa bi se ta številka gotovo še znatno dvignila. Ljudska oblast je pokazala vse razumevanje in se trudi, da bi se škodljivca čimprej in čimbolj zatrl. Letos je bilo dano že preko pol milijona din za zatiranje hrošča. Nastavljeni so ljudje, ki vodijo kontrolo nad okužbami in uničevanjem hrošča. Nabavljeni je motorni zaprašilec, injektorji in več ročnih zaprašilcev. Če pogledamo ogromne vsote, ki so dane za zatiranje, je prav, da ostro kritiziramo občinske odbore in kmetovalce, ki podcenjujejo to akcijo.

V Trnovski vasi so ugotovili okužbo že prejšnji mesec in niso škropili do danes kljub temu, da imajo škropivo že dolgo na razpolago. Isto je na Polensaku. Okužbo so odkrili 28. junija t. l. škropili pa še do danes niso. Zavedati se moramo nevarnosti, ki nam preti, če bomo pustili hrošča uničevati

krompirišča, pri čemer moramo upoštevati, da ne uničuje samo dotične njive, na kateri smo ga odkrili, ampak se bo razširil na vso okolico. Sposoben je za let in v vetru lahko preleti tudi več kot 100 km. Naši kmetovalci še vse premalo resno pojmujejo to nevarnost, kar nam priča površni pregled krompirišč v marsikateri občini.

Ne bi natančneje opisovali škode, ki jo povzroči ta škodljivec. Dovolj zgovorno je dejstvo, da šteje potomstvo ene same samice v poldrugem letu 8 milijard in da potrebuje za svojo prehrano 1500 ha krompirjevih njiv. Bilo bi torej dovolj 80 hroščev, da nam njihovo potomstvo že v drugem letu požre ves krompir v Sloveniji. Verjetno se bo pri takšnih številkah zamislil tudi Kelenc iz Formina in nehal razširjati laži, da bo kaznovan vsak, ki bo našel na svoji njivi hrošča. Upoštevaje gorjo nevarnost, se to lahko zgodi samo njemu.

Vse kmetijske zadruge imajo na razpolago dovolj škropiv. Kmetovalci plačajo samo 35% od cene, ostalo pa prispeva država. Zato ni nikakega opravičila, da se okužene njive ne bi škropile ali pa škropile z veliko zamudo.

V primerih, kjer kmetovalci ne bi hoteli škropiti, bo krompirišče poškropila škropilna ekipa na njihov račun, zraven tega pa bodo še plačali globo 5000 din.

Kako je z davčnimi zaostanki v ptujskem okraju?

Zaradi izredno slabega dotoka proračunskih dohodkov od strani prebivalstva v I. polletju je nujno, da razčistimo vzroke tako slabega odnosa davčnih zavezancev do plačevanja zaostankov na različnih za leto 1951 in tekočih akcijah. Ugotavlja se, da je stanje zaostankov po občinskih odbornih povsem različno, kar nam daje jasno sliko o delu odgovornih uslužbencev, ki so za izterjavo zadolženi.

Da bi bil dotok denarnih sredstev skozi vse leto enakomeren, je uvedeno plačevanje četrtletnih akcij, ki dajejo davčnim zavezancem možnost poravnave obveznosti v manjših obrokih. Razen tega so uvedene dohodninske knjižice, kjer ima davčni zavezanec vnešene vse obremenitve in potrjena plačila, tako, da je sproti seznanjen s stanjem zaostanka ali predplačila. Nekateri davčni zavezanci neradi oddajajo davčne knjižice na poziv občinskega odbora, kadar to narekuje potreba za vnos obremenitve. Ti zavezanci so mnenja, da je s tem močno uteči davčni obveznosti za nekaj časa. Ponovno opozarjamo take neredne na dejstvo, da izterjevalni organi ugotavljajo stanje zaostankov po davčnih karticah, zato jim takšno zavlačevanje ne bo prineslo zaželenega uspeha. Način vplačevanja davkov po dohodninskih knjižicah pa zavaja prav tako nekatere občinske uslužbence, ki računajo z visoko moralo davkoplačevalcev in smatrajo, da je zanje vse delo končano s tem, da so vnesli davčno obremenitev v dohodninske knjižice. Iz dolgotrajnih izkušenj bi ti uslužbenci morali vedeti, da je davčna morala zavezancev povsem različna in bi morali postopati napram zanikrnim plačnikom s prisilnimi ukrepi ob vsaki zapadlosti predpisane davka.

Posebno slabo poteka izterjava dav-

kov v občinah Leskovec, Hajdina, Podlehnik, Trnovska vas, Zetale, Desternik, Videm in Kerkovci. Davčni zavezanci v teh občinah dolgujejo še visoke zneske na akcijah za leto 1952, posamezniki pa še niso poravnali razlik, nastalih po dokončni odmeri za leto 1951. Brez dvoma je to krivda odgovornih uslužbencev, ki z zavlačevanjem izterjave dopustijo, da se zaostanki pri posameznikih kopičijo, ker se ne zavedajo škode, ki jo s tem povzročajo skupnosti in prav tako davčnim zavezancem, ki bodo še teže poravnali visoke zneske, ki so se v tem času nagrmadili.

Nekoliko bolje poteka izterjava v občinah Starše, Markovci, Lovrenc, Središče in še v par drugih občinah, ki se ne zanašajo na pomoč operativne okraje, temveč skušajo predpisane davčnine sami izterjati brez prisilnih ukrepov.

Dobro pa poteka izterjava v občinah Grajena, Gorisnica, Lejše, Makole, Jurinci in Rogoznica. V teh občinah se vidi, da se uslužbenci zavedajo svoje dolžnosti napram skupnosti, s tem pa posameznike varujejo pred visokimi zaostanki.

Pripomniti je treba, da so v pogledu plačevanja davkov najbolj malomarni obrtniki, čeprav bi morali biti zaradi stalnega dotoka dohodkov s plačevanjem na tekočem. S 15. julijem 1952 zapade v plačilo akcija za III. četrtletje, ki mora biti brezpogojno po tem roku poravnana. Rok za dokončno likvidacijo zaostankov za leto 1951, I. in II. akcija za leto 1952 so že potekli in se bo pri vseh obdavčencih, ki jih še dolgujejo, izterjalo s prisilnimi ukrepi, kar jim bo povzročilo občutne stroške zaradi visoke takse in prevozne tarife.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Železnica, ki vozi iz Celja proti vzhodu, nas pripelje mimo Šmarja v Rogaško Slatino, ki leži v krasni dolini, obdani z bukovimi in smrekovimi gozdovi, z lepimi izletniškimi točkami. Donatka gora, Boč z manjšimi hribi s krasnim razgledom na Hrvaško Zagorje, Maribor in Celje.

Rogaško Slatino poznamo bolj kot zdravilišče, saj se tam iz leta v leto zdravijo tisoči s kisljo vodo pod imenom Tempel, Donat in Styria. Znana je tudi zaradi odlične namizne vode tudi izven meja Jugoslavije. V stari Jugoslaviji je Rogaška Slatina služila bogatim tužcem in domačim kapitalistom kot zdravilišče, okrevališče in kraj, kjer so lahko na lahkomišeln način zapravljali denar, kateri je bil zaslužen z znojem delovnih ljudi. V krasnih hotelih, jedilnicah in dvoranih se je vrtila gospoda. Tako je zdravilišče služilo samo bogatim.

Poglejmo kako je danes v novi socialistični Jugoslaviji, kdo je njen gost, ki prebiva v hotelih, kdo se sprejaha po parkih, kdo sedi v krasnih jedilnicah. Oko se ti ustavi na borcu iz leta 1941, tam je invalid brez obeh rok, tam zopet delavec, rudar, delavka, pač sami delovni ljudje — ti, ki so nekdanj ustvarjali dobiček svojemu gospodarstvu-kapitalistu, ki jih je izžemal. Konec je tega.

Z zmago nad fašizmom in kapitalizmom in z novim socialnim zakonom v novi Jugoslaviji je zagotovljena sleherne mu delavcu zdraviljenje po vseh zdraviliščih in okrevališčih širom domovine. Ze sprejem pri zdraviliškem zdravniku tovarišu dr. med. Leskovarju je lep; lepo se posvetuje z bolnikom in mu predpiše, kako se mora zdraviti za časa bivanja. Odredi mu kopanje, veliko ali malo proceduro smrečnih kopeli, pitje zdravilne vode pri Styriji, Tempelu ali Donatu, a kar je najvažnejše, predpiše dietično hrano. Ko zapušta zdravnik se počutiš prerojenega. S tem se

vidi, kako je važen posvet in navodilo, še važnejše pa je, da se vsak drži navodil in jih točno izpolnjuje, kar je garant za izboljšanje zdravja vsakega okrevanega. Ko se nastaniš v hotelski sobi sam ali imaš za sestanovalec tovariša iz Hrvatske, Bosne, Srbije ali Makedonije se počutiš mnogo bolje kot doma. V prijetni družbi borcev, invalidov in delavcev pridno kramljaš v večernem hladu o bojih v Srbiji, o krvoločnih ustaših, o pokolju, množičnem streljanju itd., tako, da se ti lasje ježijo, ko pozneje premišljuješ o vseh grozotah ter junaštvi naših borcev.

Hrana, ki jo pripravljajo v hotelih, je dietična. Vsakemu bolniku ali okrevancu je dana možnost izbiri, kar odgovarja njegovi bolezni. Obrokov je 5 in ti so obilni, da marsikateri ne more pospraviti, kar mu prinese natak. Strežno osebje je vljudno in postrežljivo. Toda najdejo se še takšni, ki godrnjajo glede hrane in postrežbe. Morali bi pa samo pogledati, kako je živel dietičnik v stari Jugoslaviji, ali mu je ona nudila to, kar ima danes? Zato roko na srce in mirno priznajmo, da ne!

Težje je upravljati v kopališču. Tu bi hoteli biti vsi prvi. Nekateri že vstajajo ob 5. uri ali že popreje, da so čim prej gotovi, ker je pozneje težko, ali pa morajo dobro poznati kopališkega mojstra. Pri veliki in mali proceduri bi morala uprava zdravilišča poskrbeti za prostor, kjer bi se lahko bolnik vlegel ali vsaj v sedel, da se umiri in ohladi. V času slabega vremena bolniki pogrešajo čitalnico, a v lepem vremenu pa fizikalne prostore. Na žalost je edini prostor, ki je služil nekdanj za teniško igrišče, zarastel z visoko travo, saj fizikultura je važen faktor za uspešnejše zdravljenje. Stanovaleci ob progi in nalivealnici so v jutranjih urah vsi prebujeni, ker je vsako jutro od 4. do 5. ure premik vagonov v nalivalnico. Bilo bi

Pismo iz Dornave

Ta ali oni je pričakoval, da bo Ptujski tednik vendarle posvetil nekaj vrstic naši Dornavi. Zaman in začudeno je morda obračal zadnje izvide, a nikjer — vrstice!

Marsiko bo mislil: Glej! glej! Kakor Trnjalčica je uspavala vas; nič se ne gane in ne giblje v njej. Temu pa ni tako; naj spregovorita o tem zaenkrat dva dogodka iz vrste drugih:

V počastitev Mladinskega festivala so prosvetni delavci organizirali razstavo prosvetnega dela na vasi. Je to bila prva tovrstna razstava po osvoboditvi. Razstava je jasno pokazala, kako živo se prepletajo niti prosvetno-kulturnega udejstvovanja med vse bitje in žitje našega človeka, ki ga oplelja in notranje dviga prav ta sektor dela.

No, pa si pogledjmo razstavo samo: že prvi pogled ti je povedal, da je razstava sistematsko pripravljena, obenem si pa spoznal, da je nad vse lično urejena.

V »kulturnem kotičku« je razstavljala Ljudska univerza, ki je prav na dan otvoritve razstave prejela pismeno priznanje od okraj. odbora Ljudske prosvete za svoje dosedanje delo. V sliki in besedi je bilo tu prikazano delo iz panoge najmlajšega kulturno-prosvetnega udejstvovanja v naši vasi. Marsikomu je spomin obnovil dele iz predavanja o vračevanju, ki ga je znala tako zanimivo podajati tov. prof. Lešnikova iz Ptujke slušatelj Ljudske univerze. Ob sliki »Polica in Cizelj« pa se je ta in oni nasmehnil, spomnil se veselih zgodbi o Butalcih. Nič kaj kulturni koloradski hrošč si je pridobil prostor v »kulturnem kotičku«, a le pod geslom »V boj proti koloradskemu hrošču!« V dvajsetih slikah je bilo prikazano pogubono delo tega škodljivca in njegova zgodovina ter razvoj.

V »skult. kotičku« je razstavil tudi IZUD dramski odsek iz Dornave, prav tako s prikazom svojega dela na vasi in svojih gostovanj. Da bo prav ta odsek imel trajnejšo obliko spominov na svoje delo, je zasluga tov. Andreja, ki jim je dal z lepimi posnetki. Tudi knjižni kotiček je imel svoje mesto v kulturnem kotičku. Ta pa, žal, ni dovoljno prikazal vsega svojega dela, ki ga vrši na vasi.

Najprej kotiček, je bil vsekakor »pionirski«. Tu je razstavljalo 48 pionirsk. krožka za ročna dela svoje izdelke. Vsi izdelki, najsi so to bili izdelki iz lesa, slame, blega, starih odpadkov, pletenice, vezenje, šivanje, krpanje itd., so bili splošno občudovani. Zlasti žene, še posebno pa matere so znale oceniti delo pionir. krožka, kjer se pionirke usposabljaajo igranje za dela in spretnosti, ki jim bodo v kasnejšem življenju v korist.

V »učnem kotičku« so razstavljali učenci vseh razredov svoje učne in risarske izdelke. »Kar se Janežek nauči, to Janežek zna«, se je glasil napis nad tem delom razstave. Marsikateri oče, marsikatera mati sta se tu dalje časa zadržala, ta in oni se je morda zamislil ob napisu: »Starši, ste se dovolj pobirigali za otroka?« Prav gotovo je to vprašanje moralo zadeti najbolj one, ki so jim bila imena otrok objavljena v »črnem kotičku« zaradi največjega števila šolskih izostankov. V tem kotičku je pritegnil največ zanimanja lepak s prikazom nekulturnega obnašanja nekaterih učencev na cesti.

»Sladki kotiček«, ki so ga pripravile gojenke gospodinjstva tečaja pod vodstvom tov. Lovrečeve, je imel najvztrajnejše občudovalce. Prav res smo se morali ob pogledu na ta kotiček strinjati z izjavo gojenke: »... saj kuharja je pozilja...« Naj še povemo, da je del te pozilje bilo tudi sedem prelepo okrašenih biskvitov z imeni najmlajših učencev, ki so jih prejeli za nagrado.

Kot zaključek naj povemo, da je razstavo obiskalo nad pet sto odraslih, kar je izredno visoko število za tukajšnji okolje. Nekateri so razstavo obiskali celo dvakrat, trikrat, kar je dovolj velik dokaz za kvaliteto razstave.

V počastitev Mladinskega festivala je priredil pionirski zbor, ki ga vodi tov. Lovrec Franc, samostojen koncert za Dornavo. Zbor, ki šteje nad 90 članov, je nastopil s 14 ljudskimi in partizanskimi pesmimi. Dasi je zbolela solistka Lizika in je manjkalo še nekaj vodilnih pevcev, je zbor odpel pesmi brezhibno, nekatere pa celo dovršeno. Koncertu je prisostvovalo nad dve sto poslušalcev (med njimi kot gostje tudi tov. predsednik, sekretar in »finančne« občine Rogoznica).

Dva dogodka, dovolj pomembna, da bosta mogla pričati, da Dornava ni zaplana Trnjalčica. Meta Kunčeva.

zelo pohvalno, če bi uprava z dogovorom z železnico premik prestavila na popoldanski čas, če je to mogoče. Zelo je, da bo uprava upoštevala te skromne želje okrevancev.

S 1. julijem 1952 so pričeli z novim vrtanjem. Namen je povečati kapaciteto Donata, izboljšati kvaliteto vrele in s tem zadostiti zahtevam današnjega trga.

Končno lahko ugotovimo vsi tisti, ki smo se zdravili v zdravilišču Rogaška Slatina, da niso pridobitve v socialistični zastoji. Hvaležni smo naši ljudski oblasti in našemu vodstvu za takšen socialni zakon, ki je edinstven na svetu.

Kaj morajo vedeti invalidi o novi invalidski uredbi

A) Vsem užitcem vojaške vojne invalidnine

S 1. julijem 1952 je stopila v veljavo nova uredba o invalidskih prejemkih, po kateri imajo užitci vojaške vojne invalidnine pravico do:

I. Invalidnine, katero izplačuje Invalidska uprava v Ljubljani še nadalje na isti način kot doslej po invalidskih izplačilnih knjižicah ozir. nakaznicah;

II. Invalidskega dodatka, katerega priznavajo komisije za invalidski dohodek pri Okrajnem LO Ptuj, Svetu za ljudsko zdravstvo in soc. politiko ter jih tudi izplačuje;

III. Dodatka za otroke, katerega bo začasno še izplačevala Invalidska uprava, dokler ne bo ustanovljen okrajni zavod za soc. zavarovanje in bo to izplačevanje preneseno nanj.

S 1. julijem 1952 se določa invalidnina ne glede na gmotno stanje in višino dohodkov vsem osebnim in družinskim vojaškim vojnim invalidnim (polna invalidnina) in obenem spremeni tudi višina invalidnin osebnih vojaških vojnih invalidov ter staršev padlih ali umrlih vojaških vojnih invalidov in vojnih sirot, katerim sta padla oba reditelja, medtem ko se višina invalidnine ostalim vojnim sirotam in vojnim vdovam razen spremembe od polovine na polno ne izpremeni.

Da se čimprej omogoči invalidskim upravičencem doseganja novih invalidnin, bo Invalidska uprava takoj začela s popraviljem obračunov v invalidskih izplačilnih knjižicah, katere nam morajo ljudski odbori — občinski odbori — dostavljati po sledečem vrstnem redu:

1. do 28. julija za vse osebne vojaške vojne invalide od I. do X. skupine, katerim je bilo priznano svojstvo po Zakonu o vojaških vojnih invalidih;

2. do 12. avgusta za vse starše in stare starše padlih ali umrlih vojaških vojnih invalidov, medtem ko vračajo invalidske izplačilne knjižice v popravek le one vojne vdove in sirote, katere so dosedaj sprejemale polovično invalidnino, katere uživajo invalidnino po obeh padlih ali umrlih roditeljih.

Ta poziv se nanaša zopet le na one prejemnike rediteljske ozir. družinske invalidnine, katerim je bilo priznano svojstvo po Zakonu o vojaških vojnih invalidih.

Starši padlih ali umrlih vojaških vojnih invalidov imajo po novi Uredbi tudi pravico do 50% povečanja invalidnine, ako je bil padli ali umrli edini otrok, ki ni zapustil potomcev in tudi sami nimajo otrok. Ako te osebe uveljavljajo svojo pravico do 50% povečanja invalidnine, morajo invalidski izplačilni knjižici priložiti prijavo s potrdilom pristojnega občinskega LO, da je bil padli ali umrli, po katerem uživajo invalidsko zaščito, edini otrok, ki ni zapustil potomcev in starši nimajo drugih otrok.

Opozarjamo, da se nova Uredba o invalidskih prejemkih ne nanaša na osebe, ki so zaščitene po Zakonu o vojaških mirnodobnih invalidih, Uredbi o invalidih LM, Uredbi o predvojaški vzgoji in Uredbi o organizaciji protiletalske zaščitne službe, za katere do izdaje posebnih predpisov velja še nadalje prejšnja Uredba o invalidskih prejemkih z dne 11. aprila 1950. Zato te osebe ne predlagajo izplačilnih knjižic v popravek, ker jim ostane invalidnina neizpremenjena.

Ker so mnogi upravičenci spremenili naslove, nas pa o tej spremembi niso obveščali, se mora v vsako vrnjeno knjižico vložiti listek s sedanjim točnim naslovom.

Pred vrnitvijo invalidske izplačilne knjižice naj upravičenci dvignejo in-

validnino po sedanjih obračunih, medtem ko jim bo razlika obračunana po izplačilu za prvi prihodnji mesec.

Za priznanje invalidskega dodatka morajo invalidski upravičenci vložiti prijavo pri svojem pristojnem občinskem LO, ki bo nato prijavo odstopila komisiji za podajanje invalidskega dodatka pri Svetu za ljudsko zdravstvo in socialno politiko OLO Ptuj v rešitev. Natančnejša pojasnila o pogojih, po katerih se ta dodatek priznava, je dokazilih, ki jih je treba priložiti pri prijavi, dajejo občinski ljudski odbori.

B) Opozorilo bolezenskim invalidom in NOB in družinskim članom umrlih invalidov

Z novo uredbo o invalidskih prejemkih je bolezenskim invalidom iz vojne od 6. aprila 1941 dalje in NOV dana možnost, da vložijo prijave za priznanje invalidske zaščite in invalidnine.

Kakor je že znano, je bil z dopolnilnim zakonom o vojaških vojnih invalidih od 23. januarja 1950 za bolezenske invalide iz NOB s 30. junijem 1950 zaključen rok za prijavo za priznanje invalidskih pravic. Vse prijave, ki se bile vložene po 30. juniju 1950, so bile zamujene in niso mogle biti ugodno rešene. Ker pa se je v praksi izkazalo, da je še precej bolezenskih invalidov iz NOB, kateri so tudi po 30. junijem 1950 skušali uveljaviti invalidske pravice, je zvezna vlada s to uredbo, ki velja od 1. julija 1952 dalje, takim invalidom še enkrat dala priložilo, da vložijo prijavo za priznanje invalidskih pravic. V čl. 34 Uredbe je določeno, da se bolezenski invalidi iz vojne od 6. aprila 1941 dalje in iz Narodno osvobodilne vojne (NOV) lahko prijavi za priznanje invalidskih pravic do 31. decembra 1952. Poleg bolezenskih invalidov velja to tudi za one invalide, ki so dobili notranje poškodbe po kontuziji (udarnini, obtočninah), to je po zasutju od bombe, granate mine ozir. po neposredni eksploziji, po nekem padcu in podobnem. Tudi taki se štejejo kot bolezenski invalidi.

Družinski člani oseb, ki bi umrle do 31. decembra 1952 zaradi bolezni ali kontuzije, dobljene v vojni od 6. aprila 1941 do 15. maja 1945, imajo pravico do invalidske zaščite, ako vložijo prijavo do 31. decembra 1952. Kasnejše vložene prijave bodo kot zamujene zavrnjene. Sicer pa je v čl. 36 še posebno nov določilo glede družinskih članov, ki imajo pravico do invalidske zaščite.

Prijave bolezenskih invalidov in družinskih članov se bodo vzele v postopek pod pogojem, da bodo predložili pismeni dokazi o nastanku bolezni, ki izvirajo iz časa vojne ali dveh let po končani vojni, zaključno do 15. maja 1947. Tedaj mora biti dokazan nastanek bolezni iz vojne dobe do 15. maja 1947 s pismenimi dokazili, ki so bila izstavljena do 15. maja 1947.

Družinski člani oseb, ki so umrle kot vojaški ali bori v NOV v času od 6. aprila 1941 do 15. maja 1945 ozir. s kot take pogrešane iz te dobe, kakor tudi družinski člani invalidov od I. do VII. skupine, umrlih do 1. jan. 1952, imajo pravico do invalidskih prejemkov, ako se prijavijo do 31. dec. 1952. Kasnejše vložene prijave bodo kot zamujene zavrnjene.

Družinski člani priznanih invalidov, ki so že umrli ozir. umro po 1. januarju 1952, dobijo pravico do invalidske zaščite le, ako vložijo prijavo v roku enega leta po invalidovi smrti.

Podrobna pojasnila glede prijave in glede dokazov dobijo upravičenci pri oddelkih za ljudsko zdravstvo in soc. politiko OLO Ptuj, Zrinjsko-Frankopanova ul. 1 (Čučkova hiša).

Zaščita nosečih žen in doječih mater ob likvidacijah podjetij

Ptuj, 16. jul. (PS). V zadnjem času je bilo več primerov, da so ostale noseče žene in doječe matere zaradi likvidacije podjetja, razformiranja ali reorganizacije urada ali ustanove, ozir. prenehanja poslovanja zasebnega obrata brez službe in prejemkov prav tedaj, ko bi zaščitno najbolj rabile.

Zvezna vlada je izdala pred kratkim uredbo, ki prepoveduje zaposlovanje žen in mladine pri določenih delih (Ur. list FLRJ, št. 11/52 čl. 4 odst. II). Ista uredba prepoveduje odpovedati delovno razmerje noseči ženi ali doječji materi. Ta zaščita velja v primerih, kadar delodajalec ne priskrbi takšni ženi pravočasno drugega delovnega mesta ali pa ji sploh odpove, čeprav z zakonitim odpovednim rokom. V takih primerih pride do tega, da noseče žene večkrat ne izkoristijo poročniških pravic ter ostanejo brez vsakih sredstev ravno takrat, ko bi jih najbolj potrebovale.

Da bi dobile noseče žene in doječe matere vse, kar jim pripada, je treba izvajati predpis 10. čl. Uredbe o ustanovitvi in prenehanju delovnega razmerja, da tudi ob času likvidacije podjetja ostanejo v veljavi sklenjene pogodbe. Likvidacijsko podjetje mora takim ženam priskrbeti drugo zaposlitev ali pa se iz likvidacijske mase ozir. premoženja priskrbi zadostni znesek, ki ustreza polnim prejemkom prizadete žene do konca zaščitnega roka (do konca 6. ozir. 8 mesecev po porodu), izvenredno tromesečno poročniško oskrbino, ki gre v breme socialnega zavarovanja. To velja za vse sektorje lastništva (državni, zadržni, družbene organizacije in privatni sektor).

Takih nepravilnosti je bilo že do sedaj precej. Konkretni slučaji so bili pri podjetju »Vino-Sadje« v likv. Ptuj in ob priliki odpusta delovne sile pri DKG Strnišče.

Pri zaposlovanju ženske delovne sile bi bilo treba spremeniti odnos raznih predelavcev in administrativnih uslužbencev, da se ne bi ponovili zopet slučaj kot pri DKG Strnišče, kjer je tov. Pirnič večkrat brutalno in z raznimi izrazi ter psovkami nastopal proti delavkam. Take slučaje je treba odstranjevati in je dolžnost Delavskega sveta in sindikalne podružnice, da se take nepravilnosti odstranijo.

Mladinci in mladinke!

Obveščamo vse mladince in mladinke, ki so že povpraševali na Okrajnem komiteju LMS zaradi odhoda mladinske delovne brigade in pa vso ostalo mladino, ki želi iti v mladinsko delovno brigado, da sprejema prijave vsako dnevno Okrajni komite LMS in član OK LMS ter vsi aktivni po terenu.

Odhod brigade iz Ptuj bo 1. avgusta t. l. Brigada bo delala na izgradnji ceste Vrhnikia-Logatec. Delo v mladinski delovni brigadi je plačano po učni ku dela. Pohitite s prijavi!

Okrajni komite LMS Ptuj

Opozorilo. Vse porodnice, ki pridejo na porod v ptujsko bolnišnico, naj prinesejo s seboj poročni ali rojstni list v svrhu dajanja pravih podatkov v matično knjigo. — Uprava.

Tragična smrt borca JLA tov. Cvetka

Našega rojaka Cvetka Stanika s Poljske je med vojaškim rokom zadela nenadna smrt. Vroče nedeljsko popoldne, dne 6. julija, ga je zvalilo v kopanju, kjer je utonil. Tovariši vojaki so ga spremili iz daljnega slavonskega kraja prav na Poljsko do preranega groba.

Stanko je bil dober sin, delaven človek, resen mladinec. Živel je staršem v veselje in upanje. Izveščal se je pri zidarskem delu, s katerim si je služil kruh. Poleg tega ni zanemarjal izpopolnjevanja v izobraževanju, ker je čutil za to živo potrebo. Obiskoval je izobraževalni tečaj, kjer ni zamudil niti ene učne ure. Skupno z bratom je sedel sredi mladincev in pazljivo upiral oči v predavatelja. Pogosto si je zapisoval, kar se mu je zdelo važno. Nikdar ni razgrajal, nikoli ni s kolom v roki izdal k pretepu. Jeseni je odhajal k vojakom popolnoma trezen in resen kot se spodobi. Kakor je ob njegovem grobu povedal tovariš kapetan, se je zvesto priključil v izpopolnjevanje v vojaškem znanju in tako zgledno sledil pripravi, katero je položil. Sredi dela in učenja za izgradnjo svetlega lika dobrega vojaka je nehale bito mlado srce. Za Stankom ostaja lep spomin.

Ko so ob odprtem grobu odjeknili žestni streli, se je iz daljave zaslišalo brnenje zrakoplova. Dva vojaška letala. Tebi, Stanko, v slovo, nam pa v vzpodbudo. Prisega, kakršno si Ti položil in vojaške vaje, v katerih si se uril, oboje za varstvo in obrambo domovine — nam morata biti največja dolžnost in najvišja čast.

Smrtna neizgoda

Dne 14. julija 1952 ob 15. uri je iztrgala kruta Drava v Ormožu iz sredine našega delovnega kolektiva mladega tovariša Starca Ivana.

Starac Ivan se je rodil 30. maja 1921 v Sinovici, okraj Kočevje. V partizane je stopil 30. maja 1942. leta in bil v 1. četi krimskega odreda kot bорец do 15. avgusta. Takrat so ga uleteli Italijani in ga odpeljali v internacijo na otok Rab. Po kapitulaciji Italije se je vrnil peš domov. Na potu je prišel v roke Nemcem, kateri so ga odpeljali v Nemčijo. Končno je prišel domov 30. maja 1945. leta.

Leta 1945 je nastopil državno službo. Ves čas svojega službovanja je bil pri delu požarovalen in agilen ter dosleden bорец za človeške pravice.

S tem nesrečnim slučajem je družba delovnih ljudi izgubila sposobno strokovno moč. Partija pa zvestega in pri delu neustrašivega člana.

Starca Ivana kot priljubljenega tovariša bomo ohranili v večnem spominu.

Iz pisarne notranjega oddelka sossulzhenca.

Gostovanje v Domu onemoglih

Prejšnji teden je tamburaški zbor KUD »Jože Lacko« iz Ptujke gostoval s koncertom v Domu onemoglih. To je njegovo tretje gostovanje za onemogle v Dornavi. Koncerta so se udeležili onemogli v zelo velikem številu, kot gostje pa predstavniki množičnih organizacij in prosvetni delavci. Z dolгими aplavzi so poslušalci izražali odobravanje k lepi izvedbi skladb, pa tudi hvaležnost zboru, ki je s prijetnimi zvoki pregledal zdeločasnost vsakdanjosti iz Doma. Priznanje sta želi tudi dijakinja ptujske gimnazije za nastop s Prešernovo »Pesmijo o železni cesti«. S starčki vred ključno prirediteljem: »Na skrajšanje svidenje!«

Rojstva, poroke in smrti

V JUNIJU 1952.

MATIČNI OKOLIS MAKOLE

Rojstva: 2 dečka, 1 deklica.

Poroke: Pušaver Filip, posestnik iz Dežnega št. 63 z Gorjup Franciško iz Grdine.

Smrti: Florjančič Marija roj. Kroja iz Stattenberga (87 let), Škerbič Katarina roj. Mohorko iz Mostečna 9 (74 let), Zorko Marija roj. Fideršek iz Jelovca (77 let).

Pojasnilo glede plačevanja davka na promet

Pred nekaj dnevi je izšla nova Uredba o tarifi prometnega davka z veljavnostjo od 27. junija 1952 dalje. S tem je nehala veljati Uredba o začasni tarifi davka na promet in predmetna začasna tarifa, objavljena v Uradnem listu FLRJ šte. 9/52.

Z ozirom na nekatere spremembe glede stopenj davka na promet podajamo najzanimivejše spremembe predvsem v obrtništvu.

Privatni obrtni obrati — ključavnice, klesarji itd. plačujejo za svoje obrtne izdelke, ki jih izdelujejo iz raznih kovin črne metalurgije, 40% davka na promet. Izdelovalci sveč vseh vrst kakor tudi raznih sredstev za čiščenje in desinfekcijo ter kozmetičnih sredstev plačajo 30% davka na promet. Izdelovalci vseh ostalih proizvodov, ki spadajo v kemijsko panogo, pa plačajo 20% davka na promet.

Izdelovalci ogledal vseh vrst plačajo 30% davka na promet. Za vse izdelke iz lesa za uporabo v gospodinjstvu se plača 15%, medtem ko se za pohištvo in orodje, ki se rabi pri izvijanju obrti, plača 10% davka na promet. Nadalje plačujejo obrtni obrati, ki proizvajajo razne alkoholne pijače, kot so likerji, konjak, rum itd., davke na promet 25%, slaščičarne, ki izdelujejo razne bonbone, pa plačajo na izdelavo 20% davka na promet. Vsi ostali obrtni obrati plačajo za svoje izdelke 10% davka na promet. Davčno osnovo predstavlja prodajna cena, v kateri je že vključena davek na promet.

Tega davka ne plačujejo krojači in šivilje kakor tudi izdelovalci posteljne perila, ki izdelujejo posteljno perilo oziroma obleke po meri na račun potrošnika in iz njegovega osnovnega materiala.

Važna je tudi določba za plačilo davka od prometa vseh gostinskih uslug

Zelenko Anton iz Janeževskega vrha je moral nazaj za rešetke

Ptuj, 17. 7. (LP). V dnevih med 16. junijem in 5. julijem t. l. je bilo vlovljeno pri Mohorli Berti iz Nove vasi pri Ptuj, pri Arnuž Jožetu na Sp. Hajdin, pri Voda Anu v Placaru, pri Kramberger Francu v Zabajaku in pri Vilčnik Francu v Vitomarcu v stanovanjske prostore in odnešen denar, foto aparat, ure, blago, usnje, obleke in drugo v skupni vrednosti do 150.000 din.

Po vseh znakih je vlomilec večinoma podnevi preblijal požarni zid ali vlomil vrata pri hišah, ko so bili domači na polju. Ze na predvečer se je moral priključiti v bližino in si ogledati teren ter opazovati, kdaj bodo odšli domači iz hiše.

Sum je padel na nekega moškega, ki se je klatil okrog hiš brez dela in opazoval, kje bi bilo najprimernejše za vplome.

Po opisu zunanosti osumljenega se je podal vodnik LM, pomočnik komandirja postaje LM Ptuj, tov. Lončar Karl na lov za vlomilec.

Dokaj presenečen je bil osumljeni 27-letni Zelenko Anton, ko ga je na domu v Janeževskem vrhu obiskal organ LM tov. Lončar in mu stavil nekaj dokaj neprijetnih in presenetljivih vprašanj. Zelenkovi odgovori so bili nesigurni in so celo potrjevali tov. Lončarju, da je vlomilec na sledu. V to ni vedel dvomil, ko je preiskal Zelenkova skrinjčica in našel naropane predmete.

Nikdo ne more trditi, da oškodovane družine niso bile dovolj previdne, ko pa je Zelenkova preprečenost prekašala njihovo previdnost in kdo od njih bi si bil misliti, da bodo med delom zdoma oropani.

Strogemu in kritično ocenjujočemu očesu delovnih ljudi težko uidejo nepoštenjaki, še težje pa vestnemu organu LM, ki je vedno in povsod v službi ljudstva in ki ne odneha, predno ni uspeh zagotovljen.

Oškodovanci so dobili vrnjene najdenne predmete, vlomilec Zelenko pa bomo moral nazaj za rešetke, čeprav je bil pred nedavnim spuščen na svobodo v pričakovanju, da so mu prejšnje vzgojne mere pokazale pot nazaj k poštenju.

In storitev, izvršenih v času od 1. januarja do 20. februarja 1952, na katere se plača davek je po prej veljavnih predpisih, to je, da vsi gostinski obrati plačajo davek na promet od doseženega prometa, objavljenega s prodajo jedil in brezalkoholnih pijač 4%, oziroma 6%, v katero kategorijo je pač bil uvrščen gostinski obrat. Od 20. februarja dalje plačujejo vsi gostinski obrati od bruto prometa 12% davka na promet, ki ga morajo odvajati najpozneje do 5. vsakega meseca na pretekli mesec. Tega davka ne plačujejo planinski domovi, delavsko-uslužbene restavracije in menze na promet s hrano po sistemu mesečnega predplačila oziroma abonmaja.

Po tarifni postavki šte. 8 se plača za vrhitev vseh uslug od strani privatnih obrtnih obratov in drugih zasebnikov od prejete odškodnine 5% davka na promet. Izjemoma plačajo zidarji, tesarji, pokrivalci in instalaterji vseh vrst za prejeto odškodnino za izvršena gradbena dela in storitve 10% davka na promet. Nadalje plačajo prevozniki in špediterji — zasebniki — na prejeto odškodnino za izvršene špediterske in transportne uslugе 20% davka na promet. Prav tako plačajo tudi avtomobilski za uslugе za prevoz potnikov 20% davka na promet.

Glede obračunavanja in odvajanja davka na promet so ostali še nadalje v veljavi predpisi Uredbe davka na promet, objavljeni v Uradnih listih FLRJ šte. 24/47, 66/47, 75/49 in 13/50.

OLO Ptuj.

Seznam kaznovanih oseb

zaradi cestno-prometnih prekrškov od 6. do 12. julija 1952:

Sirec Janex iz Ptuj za denarno kaznijo 400 din; Glazar Jožef iz Ptuj za denarno kaznijo 300 din; Pavli Jožef iz Domal za denarno kaznijo 300 din; Šiler Alojz iz Budine za denarno kaznijo 700 din; Vuzem Ivan iz Hrastova za denarno kaznijo 400 din; Mehle Rudi iz Lenarta v Slov. gor. za denarno kaznijo 1200 din; Janžekovič Franc iz Podlehnik za denarno kaznijo 300 din; Kogovšek Rado iz Ptuj za denarno kaznijo 300 din; Marinič Rudolf iz Gajev za denarno kaznijo 300 din; Gabrovec Filip iz Brezovca za denarno kaznijo 200 din; Reberc Drago iz Zamušani za denarno kaznijo 300 din; Habjančič Fr. iz Ptuj za denarno kaznijo 300 din.

ŠPORT

DRAVA ZASLUŽENO PREMAGALA RUDARJA V VELENJU

Drava—Rudar 5:2 (2:1)

Velenje, 13. julija (ik). — Na Rudarjevem igrišču v Velenju je bila danes odigrana prvenstvena nogometna tekma MNP med domačim Rudarjem in ptujsko Dravo. Ptujčani so zasluženo zmagali, vendar je rezultat nekoliko previsok, saj so bili domačini ves čas skoraj enakovredni nasprotnik. Tekmo je vodil z manjšimi napakami sodnik Orel iz Celja, vreme je bilo odlično za igro, prav tako tudi teren, gledalcev je bilo nekaj čez dve stot.

Drava je v začetku močno pritisnila in Rudarjeve vrste so se umaknile v obrambo. S hitrimi prodori se je Milenković posrečilo povesti Dravo v vodstvo. Po tem голу je Drava popustila, tako da je Rudar izenačil. Igra je postala enakovredna, šele proti koncu polčasa je Milenković z lepim strelom ponovno povedel Dravo v vodstvo — 2:1.

V drugem polčasu pa je igra vse bolj pričela pripadati domačim, ki so po krivdi Dravine obrambe rezultat izenačili. Se v isti minuti je Hercog s slajnim prodorom povisal rezultat na 3:2. Po tem голу je Rudar izgubil vse upanje za uspeh, saj je moštvo Drave prešlo v napad in Sirec Maks je devet minut nato povisal rezultat na 4:2. Izgledalo je že, da bo rezultat ostal neizpremenjen, ko je tri minute pred koncem Milenković ponovno prodrl in s krasnim strelom v zgornji desni kot postavil končni rezultat — 5:2.

Prvi polčas je bila igra obojestransko

Priprava zemlje za strniščno setev in setev strniščne aje

Ing. Egon Zorec:

Obdelava zemlje je lahko različna ter mora zasledovati posebne cilje. Če smo pospravili ozimino zgodaj ter se s setvijo strniščne posevke ne mudi, bomo polje takoj po pospravljanju ozimine plitko preorali, zrahljali in razbrzdali z rahljači ali krožno brano, kakor to delamo pri preoravanju strnišča. Cilj te obdelave je ustvarjanje možnosti za čim hitrejšo vzkaljenje plevelnega semena, ki ga je zimna dušila. V suši, vedno pa na prav lahkih peščenih zemljah, bomo tudi njivo povaljali, da pospešimo vzkaljenje. Če bo ležalo polje neposejano več kot 14 dni, posebno če je zelo zapleveljeno, ga bomo že po 8—10 dneh s težko brano pobranali, da plevel v kali zatremo in bomo zavremo v rasti. Včasih bomo brananje po nekoliko dneh obnovili, če se z razbrskanjem zemlje pripravljamo, da vsebuje vrhnja plast še kali komaj vzklilega plevela ali pa če je že pokvaril uspeh prvega brananja.

Predstvena priprava naj ne bo oranje, temveč globoko rahljanje ali ritje. Če bi zemljo preorali, bi izgubili preveč dragocene vlage, zato tudi ne smemo dovoliti, da plevel močno poraste. Tolažba, da ga bomo z oranjem itak uničili, je jalova. Predvsem nam je plevel porabil mnogo vode, ki smo jo nameravali prihraniti za posevke, povrhu pa plevela niti z oranjem popolnoma ne uničimo, posebno onega, ki se ne razmnožuje s semen. Izjema je dopustna, ako z oranjem istočasno izvršimo tudi saditev (pesa) za gnojneje. Rahljanje zemlje naj bo 12—18 cm globoko, za setev plitveje, za saditev in v sušnih predelih globokeje. Globinski obdelavi mora, če je potrebno, takoj slediti poravnanje površine z vlačo in brananjem. Zavedati se je treba, da je vsaka zamujena ura nenačrtnost, ker vode, ki je izhlapela z nepobranega polja, ne moremo v tekočem gospodarskem letu več nadoknaditi. Globinska obdelava omogoča čim boljše vpijanje padavinske vlage, v suši pa dviganje vlage iz globine, česar pa s plitkim rahljanjem ne moremo doseči. Med načinom obdelave težke in lahke zemlje za strniščne posevke ni prav nobene razlike, ker jo izvršimo v času, ko je življenje in presnavljanje koristnih talnih bakterij prav živahno. Če imamo opravka z zapuščenimi ali pokvarjeno zemljo, je godnost težke zemlje že tolikšna, da jo moremo obdelovati prav tako kot lahko zemljo. Le izbira pravega časa je pri težki zemlji boljše. Če se namreč priprava zemlje izvrši, ko je zemlja preveč vlažna (kar pa sedaj pri tej suši ni), je polje polno grud, ki jih dostikrat zaradi slabega vremena ne moremo zdobiti, tako da nas ne bi ovirale pri poznejši oskrbi posevka. Nekatere zemlje se tudi rade zapečejo po plohab in zato grud ne smemo z valjanjem drobiti.

Iz raznih razlogov je naš kmetovalec primoran, da takoj po letni žetvi znova njivo obdelava, gnoj in jo zaseje z novimi rastlinami, ki se pred zimo dozore in dajo družini hrano in živini krmo. To je postarna seveda. Tu je treba pripomniti še to, da vrši postarna setev še neko zelo važno vlogo. Pri obdelovanju zemlje velja načelo: zemlja naj ne ostane nikdar brez kulturnih rastlin. Dokler te rastejo, tako dolgo se

raztresena, nobeno moštvo ni zadovoljilo, čeprav so se trudili oboji. V drugem polčasu pa je igra postala hitra, prava prvenstvena tekma v kateri gre za točke. V glavnem je bila tekma fair, vendar je moral sodnik izključiti desnega krilca Rudarja zaradi namernih izpadov surove igre. Pri Dravi so ponovno zadovoljili vsi trije novi igrači, Srdinšek in Gorjup, dočim so bili ostali nekoliko slabši.

ALUMINIJ II — DRAVA mlad, 6:0

Strnišče, 13. julija (ik). V predtekni tekmi Aluminij—Tekstilac (3:2) stase pomerili rezervno moštvo Aluminija in mladinsko moštvo Drave iz Ptuj. Po boljši igri Ptujčanov se je rezultat končal neodločno. Pri obeh moštvih se je odlikovala obramba, pri Dravi Vidovič, Arsenovič in Krapša; Jože Sirec je zastreljal enajsterec.

hranilne snovi ne morejo izpirati v spodnje sloje, ker jih korenine zadržijo v gornjih plasteh. Taka zemlja se tudi pozneje lažje obdeluje, ker je v godnem stanju. Tudi ni zapleveljena, ker kulturne rastline zadušijo plevel; to tudi mnoge rastline, ki rahljajo zemljo s svojimi globokimi koreninami ter ohranijo v njej vlago, ki pride ob času suše v korist drugim rastlinam. Mnogi postorni posevki tvorijo v zemlji sprstenino, ki je izvor rastlinske hrane, in s tem izboljšajo fizikalno svojstva zemlje. Postorni posevki nam nudijo tudi več živalske krme, ki nam omogoča lažje prehranjevanje živine. Danes bi si ogledali postorno rastlino ajdo ter izvedeli, kakšno lastnost nam nudi in kako jo moramo gojiti.

Ajdo sejejo naši kmetovalci običajno po požetem žitnem strnišču. Vemo, da žito zemljo zelo izrabli in zato moramo ajdi gnojiti, ako želimo imeti dober pridelek. Ajda služi človeku kot hrana v obliki ajdove moke za žgance in kašo, kot živalska krma pa je dobra za vzrejo mladih prašičkov in za pitanje odraslih živali. Seje se po ječmenu, pšenici, rižu, le v gorskih predelih, kjer žita pozno dozorevajo, pride v zemljo kot glavna setev pozno spomladi, ker potrebuje za svoj razvoj precej toplote. Pri poznejši setvi bi tamkaj ne dozorela. Ajda ima od setve do žetve le kratko dobo na razpolago za tvorbo semena ter je približno v sto dneh posejana in že požeta. Umevno je, da mora teh sto dni dobro izkoristiti in v tej dobi iz zemlje izčrpati vse, kar potrebuje za tvorbo slame in zrna. Kot postarna setev ne potrebuje mnogo dušikate hrane, hlevskega gnojla ali dušikatih umetnih gnojil, ker bi zaradi njih predloilo rastla in prepozno dozorela. Dušična gnojila podaljšajo njeno rast in tedaj dozori prepozno ter je podvržena jesenski slani in mrazu. Iz prakse vemo tudi to, da mora hlevski gnoj, posebno ako ni dobro zrel, prebiti v zemlji daljšo dobo, preden se toliko spremeni, da je pripraven za hrano rastlinskim koreninam. Slab gnoj ne more dati ajdi nižesar, kajti takrat, ko bi bil tak gnoj za ajdo uporabljen, bi morala ajda že zaključiti dobo svojega življenja. Posledica gnojenja s hlevskim gnojem je, da nam ajda počasi zori in jo v jeseni še zeleno ulovi jesensko deževje ali celo mraz. Zato bi moral vsak kmetovalec, ki seje ajdo, skrbno paziti, da je ne seje na sveži gnoj. Ako že hoče uporabiti za gnojenje ajde umetna gnojila, naj pogojno izdatno z domačim hlevskim gnojem oni rastlini, ki očisti njivo pred ajdo, pri nas največkrat žito. Temu moramo dobro pogojiti, da ostane v njivi še dovolj redilnih snovi za ajdo. Ako tega nismo storili, moramo gnojiti z umetnimi gnojili, od katerih pride v poštev predvsem naslednje:

1. Superfosfat v 15—17% fosforni kislini, ki je v vodi zelo lahko raztopljiva in ki je koreninam ajde takoj na razpolago. Za 1 ha gre 200 kg. Ta pospešuje zoritev zrna in ga napravi klenega.

2. kalijeve soli damo na 1 ha 100 kg; 3. smemo potrositi tudi 10 kg žveplenokislega amoniaka. Dušik se lahko doda tudi v obliki kalijevega nitrata, vendar je žveplenokisli amoniak boljše, ker deluje enakomerno skozi daljšo dobo kot lahko raztopljiv kalijev nitrat.

Vsa tri gnojila najbolje premešamo in jih podorjemo vsaj nekaj dni pred setvijo ajde. Podoriti moramo tudi, ako smo uporabili samo eno umetno gnojilo, recimo superfosfat, katerega priporočam vsem kmetovalcem, ki bodo sejali ajdo.

V ostalem pa ajda ne zahteva katerega posebnega oskrbovanja, izvzemši pletve, če se plevel preveč razraste. Največkrat trpi po letni suši, ki ovira kalitev in poznejši zazor. Ajdo moremo uporabiti tudi za okisanje krme, če jo pomešamo med zeleno kormo. Služi pa nam tudi za zeleno gnojenje. Veliko korist od nje imajo tudi čebele, ki jim je najboljša jesenska paša v dobi, ko drugega cvetja ni več. Ajdov med je znan kot najboljši letni pridelek. Ajda uspeva na visokih tleh, vendar ji najbolj prija lažja zemlja.

„TAJNI DOKUMENTI O ODNOSIH VATIKANA IN USTAŠKE NDH“

V avgustu 1941 je papež priznal NDH de facto v Zagreb je prišel tedaj papeški legat opat Romiro Marcione, v Rim pa je kmalu za tem odšel izredni polnomočnik NDH. S to izmenjavo izrednih, neuradnih, itd. diplomatov, s katerimi je Vatikan de facto priznal NDH, pa se tudi začela vrsta sprejemov, posvetov, »svetih« havodil in namigov Vatikanu ustaškim zločincem. Ustaški pooblaščenec v Vatikanu uživajo diplomatske ugodnosti in celo več, uživajo posebno naklonjenost Pija XII in njegovih tajnikov. Papež pošilja Pavelčiku svetinjske s svojimi blagoslovom, sprejema ustaške poglavarje in med drugim blagoslovi tudi sto ustaških šandarjev — izbranih klavcev in krvnikov. Ustaški pooblaščenec v Vatikanu Rušinović v številnih pismih opisuje odnos Vatikanu do NDH. 4. febr. 1942 na primer piše: »Sv. Oče ima Hrvate (ustaše) zelo rad in je pripravljen sam, da nam pomaga.« Papež sprejema delegacije ustaške mladine, ustaških fenskih funkcionark,

Kvaternika, mestnega načelnika Zagreba Wernerja, ustaškega ministra Davida Sinčiča itd., medtem ko dobiva na stotine in stotine prošelj, naj vpliva na ustaše, da bi prenehali s svojimi zločini. Vatikan ima na razpolago nad 8000 fotografij o ustaških zločinih, toda papež niti z besedo ne omenja, marveč celo nasprotno, govori o tem, da Hrvate »razumemo«.

Ustaški minister Sinčič piše o svoji audienci pri papežu: »Ob koncu razgovora je dejal papež, da so Hrvate dobro katoliško ljudstvo, da je zelo vesel, ker je imel priliko govoriti s Poglavitnikom, za katerega iz vseh strani silijo z velikim zadovoljstvom in uteho, da je praktičen katolik...« Pavelčič je bil za papeža in Vatikan »praktični katolik«. Vatikan ni hotel videti ustaških zločinov. Toda tega je bilo toliko, da je vatikanski državni tajnik Maglione povedal Rušinoviću, da dobivajo informacije o ustaških zločinih, o katerih je že takrat pisalo časopisje na Zahodu. Toda te infor-

macije so za Vatikan samo navadno obkroževanje Rušinović piše o tem obisku pri Maglioneju med drugim: »Na koncu mi je dejal, da priporoča Hrvatski blagost, s katero se veče doseže kot s silo, kar se pač tiče spreobrnjenec (nasilno prekrščenih pravoslavni — op. ur.) je Sveta stolica tega vesela, Hrvatska pa to lahko politično izkoristi, toda treba se je izogniti tistemu, kar daje sovražniku povod za obkroževanje.« Tipičen primer jezuitskega hinavstva in nečlovečnosti. Vatikan dobro ve za potoke krvi ustaških klavcev, ve za stotine po prednetno smrti prekrščenih, toda proti temu ne protestira, marveč se tehi »uspehov« praktičnega katolika Pavelčiča veseli in samo priporoča blagost, ne zaradi množičnega klanja nedolžnih žrtve, marveč zaradi sovražnika, ki bi mogel te zločine izkoristiti.

Vatikan čuti da bi lahko ustaški zločinci omajali njegov ugled in zato naroča Rušinoviću, naj zbere gradivo, v katerem bi prikazal zločine četnikov

in partizanov »Priatelji so mi svetovali — pa tudi oni iz Vatikanu —,« piše Rušinović ustaškemu ministru »naj zbiramo točne podatke in druge dokumente o zločinskem delovanju četniško-komunističnih elementov nad našim življenjem...« V Vatikanu so me celo nekateri prijatelji prosili, da bi zbral ta material in jim ga dostavil, ker bi ga mogli oni uporabljati in nam koristiti...« Vatikan se trudi, da bi olepšal ustaše in zakril njihove zločine. Na ta način je nastala zloglasna Siva knjiga polna falsifikatov, v kateri so fotografije žrtve, ki so padle pod ustaškimi noži, pa so jih le-ti prikazali kot žrtve partizanov. Vatikan je zamajal na obe oči in sprejel ta falsifikat kot resnico, čeprav je imel »sovražnik« dokazov v izobilju.

Tak, kakršen je odnos papeža osebno do ustaških zločincev, tak je odnos tudi njegovih kardinalov in tajnikov. Knjiga »Tajni dokumenti o odnosih Vatikanu in ustaške NDH« ima vrsto važnih dokumentov, ki potrjujejo izredno prisrčnost in ljubezen Vatikanu do ustaških klavcev. Prelat Tardini, papežev tajnik za izredne zadeve, govori ustaškemu pooblaščenec v Vatikanu: »Hrvatska je mlad narod, še mlajša je kot država, mladi pa delajo čisto napake, ki so v skladu z njihovo dobo, in zato ni čudno, če jih je delala tudi

Hrvatska. To je človeško in lahko je razumeti in opravičiti, toda sovražnik noče niti enega niti drugega, ker išče zlo tudi tam, kjer ga ni. Zaradi tega so tudi začeli tako kričati proti Hrvatski.« Torej je človeško, lahko je razumeti in opravičiti desetisoče nedolžnih žrtve Jasenovca, cele vasi z otroci in materami vred zbrisane s sveta... Najvišji funkcionarji Vatikanu so vsi dobro vedeli, kaj se dogaja v Hrvatski, toda to je za njih nič več in nič manj kot mladostna napaka, ki jo je lahko opravičiti.

Ustaši so imeli tesne stike tudi z vrsto drugih kardinalov, kot kardinali Pizzardoni, Mercattijem, Machetti-Selvolgianiem, Pelegrinettijem, Felicem, Farnasoni-Bioudijem, prelatom Candi-jem, nuncijem Micarijem itd., itd. Pri vseh teh ljudeh so po zgledu papeža naleteli na prijateljsko razpoloženje in pomoč, nihče ni nikdar izrekel ostre besede na račun njihovih zločinov, razen kardinala Tisseranta, ki jim je cilnično metal v obraz njihove zločine, toda hkrati tudi sam kot tajnik »Svete kongregacije za Vzhodno Cerkev« podpisal odločbo, s katero je sredi leta 1941 dal Vatikan svobodne roke za množično prekrščenje Srbov s križem in bodalom

(Nadaljevanje prihodnjic)

Da ne bi drogov v Dolanah propadali

Miličnik: »Vincek, zakaj si brez dovoljenja elektrifikacijskega odbora Dolane naložil drogeve in jih odpeljal proti Zavrču?«

Vincek: »Če ne bi tega storil, bi moj oče Draša in Zavec Martin zgubila kupca, drogov pa bi v Dolanah še dalje propadali.«

Uspešni ponočni lov v Apačah

Micka: »Kovač, kaj pa Ti loviš tod pri ribnikih?«

Kovač: »Navadno sem v mesečini

vlevil lisice zvitorepke, zdaj pa tvoje kravje repe, ki se pasejo po tujih travnikih.«

Konkretni primer

Mati: »Franček, navedi mi primer resnice, ki več ne drži.«

Franček: »Resnica je, da piše na neki hiši na Bregu: — Nakup in prodaja Marič —, ne drži pa, da bi ta se kaj nakupoval ali prodajal.«

Pozabljena

Ančka: »Zakaj ste pustili napis KLO Rogoznica na Gojčičevi hiši, ko pa je občinska pisarna že dolgo v Novi vasi?«

Anton: »Pri selitvi na vozu ni bilo za njo prostora, zdaj pa zopet ne dobimo vozniaka.«

RAZPIS

za sprejem kandidatov v 1952. letu za gojence Vojaško-podkovske šole.

Solanje traja 2 leti. Gojenci dobijo po končanem šolanju zvanje »podkovskega mojstra« in ostanejo v službi JLA kot civilne osebe najmanj 5 let. Sola prične 1. oktobra 1952. Prošnje se sprejemajo do 1. avgusta 1952. leta.

Splošni pogoji:

Vpoštevane bodo prošnje kandidatov, ki so državljani FLRJ; ki imajo dobro moralno-politično preteklost;

ki so s strani Vojaško-zdravniške komisije ocenjeni kot sposobni za aktivno službo v JLA;

ki niso oženjeni in ki izpolnjujejo sledeče posebne pogoje:

da so dovršili najmanj 4. razred osnovne šole;

da niso mlajši od 18 niti starejši od 21 let;

da so dovršili podkovsko ali kovaško obrt ter da imajo za to dokaz (diplomo) ali da so najmanj 2 leti bili zaposleni kot pomočniki v podkovski ali kovaški obrti;

da v Vojaško-podkovski šoli polože sprejemni izpit iz osnove podkovske (kovaške) obrti.

Na šolanju potekla čas se jim računa kot čas, prebit na odslužitvi kadrskega

roka in se smatra, da so v polni meri zadostili vojaški obveznosti.

Vse stroške v zvezi s šolanjem trpi država. Poleg navedenega imajo pravico do brezplačnega zdravljenja; v času šolanja se prehranjuje v. c. raz. vodnika, deseterja in ml. vodnika; plačo prejemajo po Uredbi o plačah vojaških oseb. Po končanem šolanju se prevedejo v rezervo in kot vojaško-strokovni delavci, civilne osebe v službi JLA, prejemajo tudi drva, delovno obleko itd.

Po dovršenem šolanju lahko odlični izbirajo garnizijo, kjer bi radi služili.

V času šolanja se je gojence dotikal pokoravati vsem odredbam, pravilom, predpisom, navodilom in nalogam, ki usmerjajo življenje, delo in držanje v šoli in izven nje.

Kdor je odpuščen zaradi disciplinskih ali drugih prestopkov, zaradi neučena in podobno, mora povrniti državi vse stroške. Isto je dolžan storiti vsakdo v slučaju odpusta po lastni želji ali na zahtevo svojih staršev, odn. skrbnikov.

Stroške prehrane in prevoza na zdravniški pregled v mesto, kjer bo poslovala vojaška zdravniška komisija in napotitev v šolo trpi država.

Za vsa podrobnejša navodila se je treba obrniti na vojaški odsek Ptuj v uradnih dneh in urah.

Kaj je prinesel srečolov Trgovskega podjetja „Preskrbe“ Ptuj svojim potrošnikom?

Tako je prišlo Trgovsko podjetje »Preskrba« do zaključka, da ponovno organizira v naslednjih mesecih srečolov v večjem obsegu. Začelo se je v poslovalnicah novo vrvenje ljudi. Vsi so z zadovoljstvom kupovali potrebne predmete za svoje dnevne potrebe. Pri vsakem nakupu so dobili brezplačni kupon za srečolov.

Težko so vsi pričakovali dan žrebanja srečolova, ki je bilo dne 10. julija v prostorih Titovega doma. Ze pred pričetkom žrebanja je čakalo številno ljudstvo v nabito polni dvorani. Ob 15. uri se je začelo žrebanje dobitev v prisotnosti organov ljudske oblasti. Kmalu po izžrebanju prvih števil se je opazilo, da je med ljudstvom mnogo takih, ki so se javljali, da so njihove številke bile izžrebane. Največja zabava je bila, da je Trgovsko podjetje »Preskrba« v Ptuj organiziralo v vseh svojih poslovalnicah v Ptuj, Ormožu, Strnišču in Majšperku srečolov, ki je namenjen odjemalcem Trgovskega podjetja »Preskrba«.

Iz letakov je bilo razvidno, da je bil srečolov od 1. maja do 31. junija 1952 razpisani po poslovalnicah. V ta namen je Trgovsko podjetje »Preskrba« pripravilo lepo število dobitev v vrednosti 650.000 din, med temi so štiri glavni dobiteki: I. dobitek za 50.000 din blaga po lastni izbiri, II. dobitek za 30.000 din blaga po lastni izbiri, III. dobitek za 20.000 din blaga po lastni izbiri in IV. dobitek spalnice ter še tisoč praktičnih manjših dobitev, kot n. pr. čevlji, ostanki tekstila, klobuki, perilo, vrvarski izdelki itd.

Trgovsko podjetje »Preskrba« v Ptuj je kot najstarejše in največje trgovsko podjetje okraja Ptuj v istem smislu že pred meseci pripravilo srečolov v manjšem obsegu. Tudi o njem je bilo med potrošniki precej razpravljano, češ, »saj vsi ne morejo dobiti, nekateri pa bodo le imeli srečo«.

skrbljenost je bila, ko so bile izvečene štiri srečke glavnih dobitev: »Kdo bo imel srečo, da dobi dobitek za 50.000 dinarjev?«

Med samim žrebanjem so bili opozorjeni vsi navzoči, da bo uprava Trg. podjetja »Preskrba« v Ptuj poklonila ostanek nedvigljivih dobitev Mestnemu Rdečemu križu v Ptuj, jih vnovčila in denar porazdelila najpogostejše socialno šibkim in starostnim iz mesta Ptuj.

Kolektiv trgovskega podjetja se bo

potrudil tudi v bodoče prisistediti na svojem plačnem fondu določeno vsoto, s katero bo svojim potrošnikom pridelil nov srečolov še večje oblike.

Vsem potrošnikom in odjemalcem naših poslovalnic se za njihovo naklonenost najtopleje zahvaljujemo z željo, da bi izkoristili vse določene dobiteke srečolova.

Kolektiv »PRESKRBE« Ptuj

Cene na ptujskem trgu

dne 16. julija 1952 (za kilogram, liter ali komad)

Privatniki: Buče jedline 20, breskve 30—40, čebula zelena 40, česen 50, fižol v stročju 50—60, grah 40, grah luščen 60, hruške 30—40, jabolka 30—40, jajca 8, krompir novi 30, koleraba 20, kumare 40, kumare za vlaganje 70, kis domači 20, korenje 40, koruza 20, maslo surovo 300—350, mleko 20, marelice 40 do 45, orehi 100—120, olje bučno 30, paprika 60, peteršilj 40, pesa rdeča 20, piščanci 120—200, ringlo 30, solata endivija 30, smetana 100—120, sir 50—70, solata v glavah 25, slive 25—30, zelje v glavah 30.

Državno posestvo Dornava: Mleko 18, solata 20, čebula 30, česen 40, rdeča pesa 15, koleraba 15, korenje 20, kumare 30, pšenica 30, ječmen 30, zelje 25.

Ekonomija Ptuj: Kaša ječmena 40, med 220, kis 20, solata 30, korenček 40, peteršilj 30, jedline buče 20, pesa 20, fižol v stročju 40, čebula 25, česen 50, kumare 40, krompir 25, zelje 30, paprika 60.

Rožnik Ptuj: Krompir novi 20, fižol v stročju 30, čebula 20, jabolka 18, marelice 20, pšenica 35, ajda 35, ajdova kaša 30, ječmena kaša 45, prosena kaša 50, riž 250, hruške 18.

VAŽNO OPOZORILO!

Kmetijske zadruge in Krajevna trgovska podjetja!

Obveščamo Vas, da vrnete vse neprodane vrečke semen (letnih) do 1. avgusta 1952 v SEMENARNO ZA SLOVENIJO, LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 5.

Vsa ostala semena: endivijo, radič, špinačo, motovilce, črno redkev, zimsko solato boste vrnili do 15. septembra 1952. — Zimska semena imamo tudi na zalogi, zato pohitite s pravočasnim naročilom.

SEMENARNA ZA SLOVENIJO

Podružnica Maribor, Vetrinjska ul. 30

TRGOVSKO PODJETJE

»PRESKRBA« PTUJ

obvešča svoje cenjene stranke, da so bile na žrebanju 10. julija t. l. izžrebane sledeče številke srečolova:

- glavni dobitek je zadela štev. 214.101 v blagu 50.000 din po lastni izbiri;
- glavni dobitek je zadela štev. 52.550 v blagu 30.000 din po lastni izbiri;
- glavni dobitek je zadela štev. 37.168 v blagu 20.000 din po lastni izbiri;
- glavni dobitek je zadela štev. 74.996 — spalnico.

Do številke	8553	15111	22116	32521	42101	53213	61162	69926	78399	101079	202267	209857	216678	224426	231365
10.000	8592	15170	22180	32614	42131	53243	61216	69973	78418	101563	202268	209885	216786	224428	231390
97	8627	15182	22506	32903	42844	53282	61239		78423	101565	202286		216787	224914	231399
314	8796	15237	22522	33029	42906	53295	61263	Do številke	78547	101588	202298	Nad številko	216932	224915	231465
341	9103	15404	22755	33044	43144	53312	61321	80.000	78600	101601	202404	21.000	217109	225030	231595
380	9156	15450	22983	33558	43176	53518	61603	70075	78647	101629	202450	21.0056	217568	225278	231674
473	9298	15469	23021	33569	43479	53769	61607	70171	78700	101685	202472	21.0323	217616	225459	231723
619	9301	15503	23088	33715	43576	53887	61892	70231	78746		202642	21.0348	217778	225827	231903
638	9876	15718	23187	33764	43674	53963	61900	70328	78752		202676	21.0583	217894	226001	232012
815		15787	23200	33768	43922	53987	62264	70748	78864		202748	21.0628	218032	226128	232104
904	Do številke	15903	23420	34055	44032	54007	62286	70757	78955		202803	21.0653	218162	226139	232131
927	20.000	15936	23757	34185	44054	54319	62311	70884	79114		202888	21.0767	218261	226151	232193
966	10092	16261	23840	34343	44088	54328	62859	71288	79117		202915	21.1079	218279	226356	232313
1017	10138	16361	23913	34593	44347	54406	62994	71663	79161		202991	21.1095	218333	226387	232423
1271	10146	16552	23921	34702	44433	54560	63154	71698	79192		203252	21.1129	218402	226405	232856
1275	10299	16589	24222	34892	44434	54836	63220	71699	79369		21.1262	203302	21.1389	226593	232857
1502	10489	17038	24380	34912	45632	54993	63306	71844	79588		21.1264	203373	21.1626	226641	232874
1858	10652	17046	24410	35103	45764	55048	63434	72371	79769		21.1267	203387	21.1801	218869	226804
1886	10715	17297	24602	35214	45832	55551	63581	72447	79785		21.1270	203500	21.2043	218889	226894
2038	10720	17348	24746	35575	45989	55557	63904	72532	79951		203578	21.2705	218983	226952	232910
2074	10864	17458	24846	35750	46010	55594	64080	72707		11.3104	203591	21.2854	219071	227030	233111
2260	10895	17463	25146	36088	46148	55595	64200	73192	Do številke	11.3165	203606	21.2935	219233	227220	233616
2268	10932	17519	25161	36527	46387	55670	64231	73270	90.000	11.3754	203802	21.3022	219462	227424	233633
2353	10939	17692	25347	37168	46371	55911	64366	73549	83011	11.4080	203927	21.3085	219637	227564	233722
2386	10979	17868	25455	37227	46418	55991	64397	73577	83059	11.4135	203996	21.3285	219643	227941	233788
2508	10980	17875	25489	37264	46478	56000	64456	73620	83139	11.4241	204204	21.3400	219688	227966	234025
2537	11015	17921	25529	37402	46698	57003	64572	73902	83183	11.4474	204301	21.3588	219951	228024	234065
2551	11456	17999	26118	37462	46813	57274	64639	74004	83398	11.4500	204468	21.3594		228031	234167
2568	11617	18243	26212	37540	47139	57276	64646	74195	83411	11.4828	204607	21.3642	Nad številko	228078	234203
2749	11638	18374	26390	37695	47347	57321	64663	74238	83565	11.9014	204703	21.3652	220.000	228087	234421
2838	11795	18505	26802	37746	47366	57329	64786	74273	83577	11.9094	204758	21.3694		228158	234434
3207	11999	18612	26879	37833	47370	57400	64904	74283	83586	11.9095	204761	21.3806		228266	234455
3772	12200	18784	26880	37878	47390	57511	64970	74354	83612	11.9201	204829	21.3983		228359	234698
3819	12233	18838	26909	37906	47391	57723	65073	74404	83731	11.9339	205089	21.4046		228702	234948
4082	12319	19007	27068	37922	47392	57776	65106	74440	85218	11.9671	205139	21.4101		228780	234949
4124	12441	19008	27401	38468	47434	57821	65401	74809	85221	11.9731	205163	21.4107		228803	235056
4199	12526	19127	27810	38605	47489	58021	65686	74810	85279	11.9843	205203	21.4129		228801	235370
4300	12527	19129	27896	38606	47500	58210	65813	74834	85401	11.9927	205501	21.4144		228864	235383
4531	12528	19410	28075	38645	47674	58237	66006	74862	85439		205902	21.4344		228770	235646
4808	12581	19473	28301	39465	47713	58295	66408	74942	85460	Nad številko	205903	21.4392		228861	235937
4910	12613	19972	28303	39599	47714	58298	66498	74960	85497	200.000	206139	21.4550		229165	236213
4913	13084		28540	39613	47788	58337	66691	74996	85501		206141	21.4560		229235	236451
4956	13089	Do številke	28523	39656	47918	58397	66906	75101	85549		206190	21.4590		229468	236484
5639	13093	30.000		47923	47923	58425	67137	75102	85813		206454	206446	21.4971	221653	229522
5718	13100	20043	Do številke	39981	47960	58534	67156	75175	85838		206542	206768	21.5060	221789	229531
5719	13104	20116	40.000		47986	58578	67171	75389	85908		206552	206783	21.5196	221791	229566
6210	13196	20298	30115	Do številke	48304	58601	67172	75449	85985		206802	206785	21.5228	221810	229592
6255	13343	20398	30311	50.000	48711	58848	67179	75450			206803	207183	21.5290	222044	229619
6460	13375	20437	30325	40109	48912	58860	67428	75668	Do številke		206822	207260	21.5305	222249	229642
6689	13548	20486	30582	40194		59202	67586	75901	100.000		206900	207468	21.5312	222464	229676
6691	13902	20501	30596	40217	Do številke	59589	67728	75924	94119		206962	207491	21.5373	222480	229703
6761	14201	20522	30610	40305	60.000	59754	67783	76193	94189		206965	207750	21.5487	222602	229897
6836	14202	20548	30685	40447		51060	59789	63001	94468		206981	208001	21.5578	222604	229966
6852	14215	20645	30789	40545	51065	59799	63080	76328	94600		206989	208269	21.5584	222644	229971
6853	14223	20685	30942	40574	51235	59806	68194	76361	98023		201024	208649	21.5619	222920	Nad številke
6887	14540	20684	31074	40814	51328		68341	76412	99027		201176	208671	21.5637	222996	230.000
6929	14651	21201	31155	40841	51343		68509	76414	99035		201324	208725	21.5793	223021	230477
7038	14701	21231	31302	41014	51479		68703	76673			201455	208753	21.5857	223102	230412
7501	14773	21232	31323	41032	51768	Do številke	68720	76909	Do številke		201529	208871	21.5866	223114	230689
7694	14870	21349	31400	41081	51869	60171	68721	78122	110.000		202156	209033	21.6115	223139	230922
7709	14963	21355	31498	41189	52029	60302	68996	78179	100093		202172	209581	21.6240	223801	230925
7933	15031	21731	32202	41297	52550	61944	69416	78208	100604		202228	209597	21.6308	224066	230944
8247	15092	21775	32284	41491	52750	61136	69853	78281	101016		202252	209845	21.6355	224352	231006
8480	15101	21778	32289	41659	53071	61180	69900	78293	101019		202261		21.6636	224359	231278